

Remiss: promemoria Tillfälligt omhändertagande av villkorligt frigivna och skyddstillsynsdömda

Ju2021/03135

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som har anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av universitetslektor Christoffer Wong.

Redan i dag får *övervakningsnämnden* besluta om omhändertagande av en dömd person när fråga uppkommer om att förklara villkorligt medgiven frihet förverkad, att undanröja skyddstillsyn eller att vidta liknande åtgärder som anges i 26 kap. 22 § och 28 kap. 11 § brottsbalken. Promemorians lagförslag innebär att *Kriminalvården* får fatta ett provisoriskt beslut om omhändertagande under förutsättningen att villkoren för omhändertagande är uppfyllda; det provisoriska beslutet ska prövas av övervakningsnämnden senast dagen därpå. Det handlar alltså om ett mycket kortfattat frihetsberövande i avvaktan på övervakningsnämndens prövning. Syftet med det provisoriska beslutet är att Kriminalvården ska få möjlighet att ingripa även under den tid då övervakningsnämnden inte tjänstgör.

Fakultetsstyrelsen är ense med promemorian om att behov föreligger ibland för snabba ingripanden i form av tillfälligt omhändertagande. För att möjliggöra detta har promemorian diskuterat alternativen (i) att utöka övervakningsnämndernas jourverksamhet och (ii) att ge Kriminalvården befogenhet att fatta provisoriska beslut om omhändertagande. Promemorian har stannat vid det sistnämnda alternativet och lämnat förslag till ändringar i 26 kap. 22 § och 28 kap. 11 § brottsbalken. Fakultetsstyrelsen har ingen erinran mot promemorians preferens för lösningen med Kriminalvårdens provisoriska beslut, som bygger främst på organisatoriska överväganden och effektivitetsskäl.

Som lagtexten är utformad enligt promemorians förslag till ändringar i brottsbalken har Kriminalvården möjlighet att besluta om tillfälligt omhändertagande så fort förutsättningarna för omhändertagandet är uppfyllda. Kriminalvården har således befogenhet att fatta beslutet vid sidan om övervakningsnämnden även om beslutet har kunnat fattas av en tjänstgörande övervakningsnämnd. Då lagförslaget har motiverats av främst behovet att ingripa när övervakningsnämnden inte är i tjänst anser fakultetsstyrelsen att Kriminalvårdens möjlighet att fatta provisoriska beslut bör vara subsidiär till övervakningsnämndens befogenhet i detta hänseende. Fakultetsstyrelsen föreslår därför att det ska komma till uttryck på båda ställen i

lagtexten att Kriminalvården endast får besluta om tillfälligt omhändertagande när hinder föreligger för övervakningsnämnden att göra det.

Fakultetsstyrelsen delar promemorians bedömning att lagförslaget uppfyller de krav som ställs enligt regeringsformen och Europakonventionen för åtgärder som innefattar frihetsberövande.

Enligt delegation

Christoffer Wong